

SAVEZ UDRUŽENJA GRAĐANA GEODETSKE STRUKE U BOSNI I HERCEGOVINI : 100 godina djelovanja

UNION OF ASSOCIATIONS OF GEODETIC PROFESSIONALS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA : 100 years of activity

1 UVOD

Savez udruženja građana geodetske struke u Bosni i Hercegovini (SUGGSUBIH) kao strukovna organizacija je od svog osnivanja uključena u razvoj i izgradnju geodetske struke u BiH. Udruženje ima kontinuitet djelovanja još od davne 1919. godine, kada je u Sarajevu osnovano Udruženje geometara Bosne i Hercegovine. Svoj rad Udruženje nastavlja i u razdoblju socijalističke BiH, u kojem kao Savez geodetskih inženjera i geometara SR BiH daje nemjerljiv doprinos razvoju naše geodetske djelatnosti. Nakon uspostavljanja novog ustavnog i pravnog sistema u BiH, dolazi do promjene naziva udruženja, koje danas djeluje pod imenom SUGGSUBIH. Na taj način je održan kontinuitet rada ovog značajnog udruženja geodeta u Bosni i Hercegovini.

O izuzetno bogatim i veoma dinamičnim aktivnostima Udruženja nema radova monografskog karaktera (poput Kapović (2007); Paar i Pavasović, (2017) i sl.), koji obuhvaćaju cjelokupno ili barem duže razdoblje njegovog postojanja. U nekolicini radova, čiji su autori Kurtović (1977), Kapetanović, Begić i Hodžić (2003) i sl., historijat Udruženja je objašnjen fragmentirano. Najznačajniji do sada objavljeni tekst nalazi se u publikaciji izdanoj povodom dvadesetogodišnjice Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije (Muminagić, 1972). U njoj postoji poglavlje koje govori o historijatu Saveza geodetskih inženjera i geometara BiH od 1919. godine, a detaljno je obrađeno vremensko razdoblje od 1952. do 1972. godine. Udruženje je pripremilo materijal o društvenoj geodetskoj djelatnosti u BiH za period 1973 – 1990. godine (Bakšić, 1990) ali nije došlo do njegovog objavljivanja u monografiji koja opisuje rad Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije od 1972. do 1992. godine (Mijin, 1992). Nema informacija o tome da li je spomenuti materijal sačuvan.

Ovim se radom pokušao dati sveobuhvatan prikaz etapnog razvoja i djelovanja Udruženja u periodu od 1919. do 2019. godine. Prilikom prikupljanja materijala za pisanje rada, autori su naišli na brojne probleme. Dokumentacija vezana za rad Udruženja prije 1991. godine nalazila se u objektu Društva inženjera i tehničara BiH (palata Ješue D. Saloma u Sarajevu), a potpuno je stradala početkom 1990-tih. Pretraživanje arhivskih ustanova nije urodilo plodom, jer je ustanovljeno da u njihovim fondovima nema sačuvane građe o Udruženju. Danas se u arhivi Udruženja čuva građa iz razdoblja poslije 1990. godine. Kako postojeći arhivski dokumenti nisu mogli poslužiti za ozbiljniju studiju, autori su se morali okrenuti priložima o društvenim aktivnostima bosanskohercegovačkih geodeta, objavljivanim u stručnim časopisima. Najveće poteškoće odnosile su se na razdoblje prije 1952. godine, jer u domaćim bibliotekama i arhivskim ustanovama postoji veoma malo sačuvanih brojeva geodetskih časopisa iz tog perioda (nekoliko

primjeraka Geometarskog glasnika, Geometarskog i geodetskog glasnika te Geodetskog lista posjeduju Arhiv BiH, Bošnjački institut u Sarajevu te Odsjek za geodeziju i geoinformatiku Građevinskog fakulteta u Sarajevu). Budući da to nije ni izbliza bilo dovoljno za sveobuhvatniju rekonstrukciju historijata rada Udruženja do početka 1950-tih, potražena je pomoć u inostranstvu. Problem je uspješno riješen saradnjom sa bibliotekom Fakulteta za građevinarstvo i geodeziju Univerziteta u Ljubljani, koja posjeduje veoma bogatu zbirku periodičkih publikacija. Tu je pronađena većina brojeva geodetskih časopisa iz navedenog perioda, čijim je detaljnim pregledom otkrivena nekolicina tekstova o društvenim aktivnostima bosanskohercegovačkih geodeta od 1919. do 1952. godine.

Prikupljena literaturna građa, kao i drugi raznovrsni izvori, povezani su u cjelovitu sintezu, s ciljem stvaranja jasnije slike o ulozi Udruženja u aktivnostima koje su bile od interesa za geodetsku struku Bosne i Hercegovine.

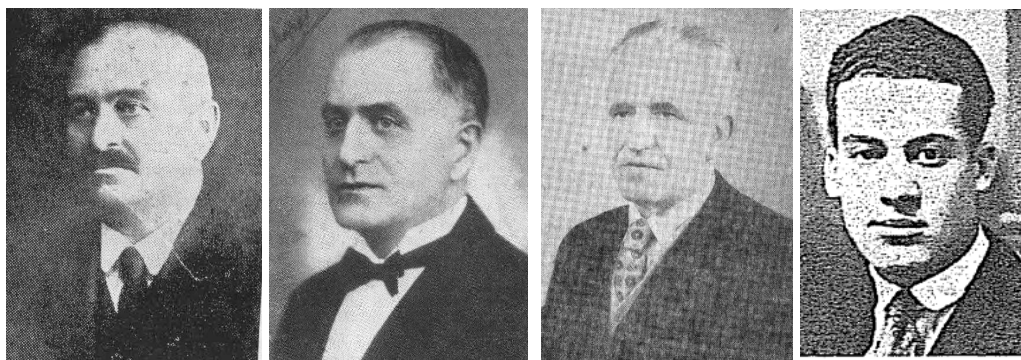
2 PRVO RAZDOBLJE (1896 – 1918)

Dolaskom austrougarske uprave 1878. godine, u čitavoj Bosni i Hercegovini došlo je do korjenitih društvenih promjena, što se odnosilo i na geodeziju, kao i formiranje stručnih društava. Nedugo nakon okupacije, pri Zemaljskoj vladi za BiH uspostavlja se geodetska služba, a u zemlju dolaze vojni i civilni geodetski stručnjaci, sa zadatkom da premjere cjelokupan teritorij BiH, uspostave katastar zemljišta i izrade kartografske podloge. Posebna pažnja poklanjala se geodetskom premjeru u svrhu priprema za intenzivne infrastrukturne projekte gradnje cesta, željeznica i fortifikacija s jedne, i paralelni proces izgradnje urbanih centara s druge strane (Puljić, Šetka Prlić i Rakić., 2017; Tuno i dr., 2017, Pašić, 2016). Za realizaciju tako velikih poduhvata, austrougarske vlasti iz drugih dijelova Monarhije dovode u BiH mnogobrojne stručnjake, među kojima znatan broj geodeta, građevinaca i arhitekata. Brojnost stručnjaka i izuzetno široko polje djelovanja nametnuli su potrebu za odgovarajućim uređenjem njihovih međusobnih, kao i odnosa prema sredini u kojoj su provodili svoje aktivnosti. Stoga je 1. 12. 1896. godine u Sarajevu osnovan Tehnički klub za Bosnu i Hercegovinu (njem. *Tecnischen Club in Sarajevo*), sa zadatkom podsticanja razvoja nauke, tehnike, umjetnosti i kulture, kao i organizovanja tehničara i inženjera raznih struka i zaštitu njihovih staleških interesa. Bila je to organizacija u svemu slična današnjim strukovnim komorama, koja je dala veliki doprinos afirmaciji savremenih svjetskih naučnih i stručnih dostignuća u zemlji (E. Fejzić i I. Fejzić, 2018; Pejanović, 1930; Božić, 2001). Klub je izdavao publikaciju *Jahresbericht des Technischen Klub in Sarajevo* (Godišnji izvještaj Tehničkog kluba), prvi časopis iz oblasti tehničkih nauka koji je izlazio u BiH (Čukac, 1996). Radilo se o strukovnom glasilu na njemačkom jeziku, u kojem su publikovana predavanja članova Kluba (Kurto, 1998). Od samog početka, u Tehničkom klubu djeluju i ugledni geodeti. Miloš Komadina, nadmornik Mostarskog okruga, članom Tehničkog kluba postaje 1. 1. 1897. (Puljić i dr., 2017). Na prvoj redovnoj glavnoj skupštini društva 5. 1. 1897. godine, inicijativom mjernika Friedricha Schlesingera, odana je zahvala i priznanje osnivačkom odboru Kluba, za njegov požrtvovan i uspješan rad ("Tehnički klub", 1897).

3 DRUGO RAZDOBLJE (1919 – 1941)

Ubrzo nakon osnivanja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, održan je 15. 2. 1919. godine u Zagrebu Kongres jugoslovenskih geodeta, na kojem je utemeljeno Udruženje geometara Kraljevine SHS. Bila je to jedna od prvih društvenih organizacija formirana u novoj državi (Milačić, 1935; Milačić, 1959).

Na Kongresu je odlučeno da svaka pokrajina utemelji svoje geodetsko društvo, te je odmah poslije održanog Kongresa osnovano u Sarajevu Udruženje geometara Bosne i Hercegovine. Njegova osnovna svrha bila je da unapređuje geodetsko djelovanje u korist javnog i društvenog života, da čuva, brani i promiče interese geodetske struke uopšte, a posebno svojih članova, kao i da promoviše svestrani razvoj geodetske nauke. Prvi predsjednik Udruženja geometara BiH bio je Dušan Trifković, nadgeometar u Mostaru. Funkciju sekretara obavljao je Mahiedo Oskar, geometar u Sarajevu, dok je za blagajnika imenovan Franjo Schmidt, nadgeometar u Sarajevu. Sjedište Udruženja nalazilo se u Sarajevu, Vrazova ulica broj 7 (Terzić, 1921). Udruženje geometara BiH je u to vrijeme imalo važnu ulogu i veliki značaj. Na svojoj skupštini 1920. godine, Udruženje je predložilo novog direktora Oblasne direkcije katastra za Bosnu i Hercegovinu. Direkcija katastra je prihvatila prijedlog i iste godine na tu funkciju imenovala Nikolu Spaića ("Vesti", 1936), istaknutog člana i kasnijeg predsjednika Udruženja ("Izvjestaj", 1936). S ciljem upoznavanja šire javnosti o geodetskoj djelatnosti u BiH, u prvom i drugom broju Geometarskog glasnika, časopisu Udruženja geometara Kraljevine SHS, objavljena su 1919. godine dva članka "Zemljišni katastar u Bosni i Hercegovini". Njihov autor bio je nadgeometar Ivan Baše, arhivar mapa pri Centralnoj upravi Zemaljske vlade za BiH.

Slika 1. Članovi Sarajevske sekcije Jugoslovenskog udruženja geometara (s lijeva na desno): Nikola Spaić (predsjednik), Rikard Gans (predsjednik), Mehmed Bisić (blagajnik) i Avram Kabiljo (odbornik)

Početni zamah i entuzijazam u radu Udruženja brzo je splasnulo, jer od početka 1920-tih dolazi do stagnacije u razvoju geodetsko-katastarske službe u BiH. Državne namjere i politika bile su okrenute istočnim dijelovima Kraljevine SHS, koji su u to vrijeme bili sasvim zaostali u geodetsko-katastarskoj obradi zemljišta (Škalamera, Pandžić i Božičnik, 1994). Iz tog razloga veliki broj geodeta se premješta iz Bosne i Hercegovine u Srbiju, kako bi radili na njenom premjeru. U to vrijeme je u bosanskohercegovačkim katastarskim uredima ostalo svega 60 geometara (uključujući i pripravnike), te 9 ovlaštenih geometara. Obzirom da su geodetski

stručnjaci bili preopterećeni radnim obavezama, nisu imali vremena djelovati u okviru Udruženja i baviti se društvenim pitanjima, očuvanjem i zaštitom interesa geodetske profesije itd. (Koš, 1927).

Godine 1924. Udruženje geometara BiH spominje se pod nazivom Sarajevska sekcija Udruženja geometara Kraljevine SHS. Njeni delegati su prisustvovali Glavnoj godišnjoj skupštini Udruženja geometara Kraljevine SHS, koja je održana u Novom Sadu, 7. 4. 1924. godine („Zapisnik“, 1924). Naredne dvije godine delegati Sarajevske sekcije nisu učestvovali na godišnjim skupštinama Udruženja i čini se da je u tom periodu rad Sekcije potpuno zamro („Kongres geometara“, 1927). Situacija se mijenja 1927. godine, kada se na Kongresu geometara Kraljevine SHS, održanom u Novom Sadu 7. i 8. 4. 1927. godine, inicijativom Hilme Selimovića, geometra iz Foče, odlučilo o održavanju idućeg kongresa u Sarajevu („Kongres geometara“, 1927). Time se aktivirao rad Sarajevske sekcije, o čemu svjedoči pismo od 5. 9. 1927. godine. Spomenutim pismom potpredsjednik Sekcije Čedomir Demić i sekretar Alfred Koš obavještavaju Glavnu upravu Udruženja geometara Kraljevine SHS da oni predstavljaju jedinu legitimnu sekciju u BiH („Sarajevska sekcija“, 1927). Novo rukovodstvo reorganizovane Sekcije, na čelu s predsjednikom Danilom Nikolićem iz Visokog, okupilo je 1927. godine 40 članova, među kojima su bili jedan direktor, jedan inspektor, jedan nadgeometar, nekoliko geodeta, a ostalo su bili geometri. Sekcija upozorava na težak položaj geometara u katastarskoj službi, koji su pored redovnog posla održavanja planova i operata u saglasnosti s faktičkim i gruntovnim stanjem, bili prisiljeni raditi i mjerničke poslove oko unutrašnje kolonizacije, vještačenja po pozivu sudova itd. Geometri su radili u izuzetno lošim uslovima, imali su neodgovarajući status, male plate itd. (Koš, 1927; Koš, 1928). Sekcija je 19. i 20. 4. 1928. godine uspješno organizovala u Sarajevu Godišnju redovnu glavnu skupštinu Udruženja geometara Kraljevine SHS, na kojoj je u Nadzorni odbor udruženja izabran Alfred Koš („Godišnja skupština“, 1928).

Na Kongresu svih geodetskih stručnjaka Jugoslavije, održanom 1932. godine u Beogradu, likvidirana su postojeća udruženja i formirano Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije (Milačić, 1959). Navedeno udruženje je trebalo imati sekcije po banovinama. Sekcija Sarajevo na svojoj redovnoj skupštini 27. 3. 1932. godine donosi odluku o pristupanju novom udruženju, s tim da osim Drinske, njeni članovi budu i geodeti iz susjednih banovina, koji su i ranije bili članovi Sarajevske sekcije („Glavna godišnja skupština“, 1933). U periodu koji se slijedio, sekcija se i dalje najčešće spominje pod nazivom Sarajevska („Organizacija udruženja“, 1937), a ponekad je upotrebljavan naziv Sekcija za Drinsku banovinu. Godine 1935. Sekcija broji 36 članova („Skupština Udruženja“, 1935). Zahvaljujući velikim naporima Upravnog odbora Sekcije, u 1937. godini okupljena su 64 člana, a iduće godine Sekcija ima 84 člana. Članovi Sekcije bili su geometri i geodeti s područja BiH, o čemu svjedoči i sporazum Sarajevske i Splitske sekcije („Skupština sekcije“, 1938; „Skupština udruženja“, 1940). Na taj način je osiguran kontinuitet djelovanja bosanskohercegovačkih geodetskih stručnjaka unutar jedne Sekcije, premda je teritorija BiH u to vrijeme rasparčana između četiri banovine. Takvo stanje potrajalo je do 1940. godine, kada se iz Sarajevske sekcije izdvaja Sekcija za Vrbasku banovinu sa sjedištem u Banjaluci, koja je imala 32 člana i veoma kratko egzistirala („Rad udruženja“, 1939; „Glavna godišnja skupština“, 1940).

U drugoj polovini 1930-tih Sekcija je bila posvećena borbi za normalne životne uslove za rad geodetskih stručnjaka, okupljanju članstva, prikupljanju članarine i sredstava za funkcionisanje Glavne uprave Udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije, izradi pravilnika o sekcijском posmrtnom fondu, nabavci stručne literature, izradi poslovnika za održavanje glavnih godišnjih skupština itd. Posebna pažnja Sekcije usmjerena je na rješavanje problema izazvanog naredbom za izlazak geometara na teren na račun privatnih stranaka, a upućene su i kritike na projekte zakona o geodetskim komorama i ovlaštenim inženjerima, inicirani su zahtjevi da nadležni organi riješe pitanje premjera gradova, opreme katastarske uredе odgovarajućim mjernim instrumentima, regulišu naknadu za rad geodetskih stručnjaka pri sudskim vještačenjima itd. („Skupština Udruženja“, 1935; „Rad udruženja“, 1937). Inicijativom Sekcije, Ministarstvo građevina sprijecilo je namjeru pojedinih bosanskohercegovačkih gradova da izrade regulacione planove na litografskim kopijama postojećih katastarskih planova grafičkog premjera, budući da ti planovi nisu imali potrebnu tačnost. Posebno je važna rezolucija donesena na Glavnoj godišnjoj skupštini Sekcije u Sarajevu, 9. 2. 1936. godine. Rezolucija ima 8 tačaka, koje se uglavnom odnose na zahtjeve za poboljšanjem statusa i rješavanjem problema radnih uslova geodetskih stručnjaka. Tačka 6. rezolucije poziva na podizanje nivoa geodetskih radova na području BiH, u okviru čega je trebalo hitno pristupiti dopuni triangulacione mreže, transformaciji koordinata postojećih triangulacionih tačaka u jugoslavenski koordinatni sistem, kao i postepeno napuštanje grafičkog načina premjera zemljišta i prelazak na numeričke metode („Izvještaj“, 1936). Rad Sekcije bio je posvećen i pripremama za učešće na glavnim godišnjim skupštinama Udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije, gdje je Sekcija redovno predstavljana određenim brojem delegata preko kojih je bila aktivna u rješavanju raznovrsnih problema i provođenju akcija. Tako je bilo sve do posljednje skupštine održane 1941. godine u Skoplju (pred sami početak II svjetskog rata u Jugoslaviji), nakon čega Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije prestaje raditi (Milačić, 1959). Sekcija je odlučila da bude domaćin Glavnoj skupštini Jugoslovenskog udruženja, koja je održana u Sarajevu 30. i 31. 3. 1937. godine („Skupština Udruženja“, 1937). Velike su zasluge Sekcije što tada nije došlo do raspada Udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije, obzirom da su Sekcije Ljubljana, Split i Zagreb namjeravale istupiti iz udruženja. Na spomenutoj skupštini usvojen je poslovnik za održavanje glavnih godišnjih skupština, koji je u ime Sarajevske sekcije izradio Ferhad Kapetanović („Skupština sekcije“, 1938). Sekcija je činila mnogo na popularisanju Geometarskog i geodetskog glasnika ali je stavljena zamjerka da njeni članovi malo doprinose u časopisu. Raspisom od 25. novembra 1937. godine pozvane su sve kolege da objavljuju svoje članke u tom časopisu. Ovaj poziv je imao snažan odjek među bosanskohercegovačkim geodetima, te su ubrzo objavljena dva članka Ejuba Hodžića pod naslovom "Neslaganje katastra s fакtičkim stanjem u Bosni i Hercegovini, kao i članci Mehmeda Bisića ("Likvidacija uzurpacija u Bosni i Hercegovini"), Slavka Živkovića ("Održavanje numeričkog katastra") i Đorđa Vojčića ("O likvidaciji šumskih uzurpacija u Bosni"). Sve navedene članke je redakcioni odbor Sekcije pregledao i korigovao te uputio u Novi Sad radi štampanja u Geometarskom i geodetskom glasniku („Skupština sekcije“, 1938).

Tokom 22 godine djelovanja Sekcije između dva svjetska rata, njeni predsjednici su osim spomenutih Dušana Trifkovića, Nikole Spaića i Danila Nikolića bili Alfred Koš i Rikard Gans. Ostali istaknuti članovi Sekcije, koji su imali različite funkcije (potpredsjednik, sekretar,

blagajnik, knjižničar, odbornik, član nadzornog odbora, delegat u glavnoj upravi Jugoslovenskog udruženja, delegat na godišnjim skupštinama Jugoslovenskog udruženja, član upravnog odbora i sl.) bili su: Avram Kabiljo, Borislav Spaić, Čedomir Demić, Dragutin Žerovnik, Dževdet Hodžić, Ferhad Kapetanović, Franjo Schmidt, Hilmo Selimović, Ilijas Omerbegović, Ivan Mravinac, Ivan Tropan, Jaromir Marašek, Josif Bešenić, Josip Krejčiržik, Josip Travnik, Jovan Vukašinović, Jusuf Gorušanin, Ljubomir Smiljanić, Mahiedo Oskar, Mehmed Bisić, Mihajlo Marić, Mihajlo Hadživuković, Mojsije Glik, Osman Trhulj, Ranko Kostić, Relja Grdinić, Spaso Jauković, Stanko Poljašević i Stanko Vasiljević. Članovi Glavne uprave Jugoslovenskog udruženja bili su Dušan Trifković, Danilo Nikolić, Stanko Poljašević, Alfred Koš i Rikard Gans, a 1937. godine Danilo Nikolić je izabran za predsjednika Glavne uprave Udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije. ("Skupština sekcije", 1935; "Skupština udruženja", 1936; "Izvještaj", 1936; "Rad udruženja", 1937; "Skupština udruženja, 1937).

4 TREĆE RAZDOBLJE (1946 – 1992)

Ubrzo po završetku II svjetskog rata, sekcija geodetskih stručnjaka u Sarajevu nastavlja svoj rad 1946. godine, zajedno sa inženjerima i tehničarima ostalih tehničkih struka, a svoju društvenu aktivnost upražnjavali su u okviru Društva inženjera i tehničara NR Bosne i Hercegovine. Geodetska sekcija je okupljala geodetske inženjere i geometre i svojim skromnim snagama djelovala prvenstveno u cilju mobilizacije geodetskih stručnjaka u obnovi i izgradnji zemlje (Muminagić, 1972; Kurtović, 1977). Sekcija postaje posebno aktivna početkom 1947. godine i radi informisanja šire javnosti o stanju geodetske struke i radovima u Bosni i Hercegovini, objavljuje prilog u Geodetskom listu, glasilu geodetskih sekcija Saveza Društava inženjera i tehničara FNR Jugoslavije („Vijesti iz Bosne“, 1947).

Slika 2. Savez geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine upotrebljavao je isti znak kao i sve ostale članice Saveza inženjera i tehničara BiH

Tokom 1951. godine, geodetska sekcija koja je djelovala u okviru organizacije Društva tehničara NR BiH, prerasta u samostalno Društvo geodetskih stručnjaka Bosne i Hercegovine (od 1960. godine Društvo djeluje pod nazivom Savez geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine - SGIG BiH). Početni prioritetni cilj Društva bio je što veće omasovljavanje članstva, tj. okupljanje svih bosanskohercegovačkih geodetskih inženjera i geometara u jednu strukovnu organizaciju. Društvo se bavilo i pitanjima organizacionih formi rada i djelovanja, a dalo je i inicijativu i pokrenulo pitanje osnivanja Saveza geodetskih inženjera i geometara FNR

Jugoslavije 1952. godine (Muftić, 1952; „Osnivanje saveza“, 1952; Muminagić, 1972; „Referat Saveza“, 1973; Kapović, 2007).

U početku svog djelovanja, Društvo je imalo 204 člana, što je iznosilo oko 80% od ukupnog broja svih geodetskih stručnjaka u Bosni i Hercegovini. Članovi su uglavnom bili iz Sarajeva i okolnih mjesta (Muminagić, 1972) jer je u to vrijeme većina geodetskih stručnjaka radila u Geodetskoj upravi u Sarajevu („Stanje kadrova“, 1955). Geodetski stručnjaci koji su živjeli u manjim mjestima i radili u organizacijama koje se nisu primarno bavile geodetskom djelatnošću, uglavnom nisu bili članovi Društva. Povećanjem broja geodeta u BiH (Aganović, 1957), rastao je i broj članova Društva. Početkom 1954. godine formirana je prva sekcija van Sarajeva, tj. u Banja Luci, koja je brojala 55 članova. U daljem radu formirane su sekcije sa sjedištima u Tuzli i Mostaru (1956. godine), Zenici, Prijedoru, Doboju i Brčkom (1958. godine), a 1960. godine u Bihaću i Livnu. Broj članova Društva u 1960. godini bio je 511 (u sekciji sa sjedištem u Sarajevu bio je 281 član, u Banja Luci 40 članova, u Mostaru 61 član, u Tuzli 37 članova, u Prijedoru 31 član, u Zenici 26 članova, u Doboju 18 članova, u Brčkom 15 članova i Bihaću 2 člana). Broj podružnica bio je dosta varijabilan. Od njih 10 koliko ih je bilo formirano, redovne aktivnosti obavljale su jedino podružnice u Sarajevu, Banjaluci, Mostaru i Tuzli. Sarajevska sekcija je prednjačila u svakom pogledu i bila glavna pokretačka snaga Društva (Saveza). Savez je sve svoje krupnije akcije realizovao i provodio u život preko ove podružnice (Muminagić, 1972). Godine 1990. SGIG BiH je djelovao preko svojih podružnica sa sjedištima u Banjaluci (okupljala je članove s područja 16 opština sjeverozapadne Bosne), Mostaru (okupljala je članove s područja 13 hercegovačkih opština), Sarajevu (okupljala je članove s područja 10 gradskih opština Sarajeva), Tuzli (okupljala je članove s područja 22 opštine sjeveroistočne Bosne) i Trebinju (okupljala je članove s područja 4 opštine južne Hercegovine), a imao je preko 1000 članova (Bakšić, 1990; „Skupština Saveza“, 1991).

Slika 3. Predstavници SGIG BiH na Savjetovanju o osnovnim geodetskim radovima, Struga, 1987. godine

VIŠI SUD U SARAJEVU, posebno tehnologija, znanja i oprema te usmjerenje u pravcu kojim se sa supstituisati uvozne robe. Sarajevo, 21.12.1990.god. Stiče pozitivne geodetskih inženjera i geometara, razvijanje saradnje sa međunarodnim i inostranim organizacijama, razvijanje saradnje u okviru Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, rad na jačanju međusobne solidarnosti uvažavanja, poštovanja i druženja.

VIŠI SUD U SARAJEVU, u vijeću sastavljenom od sudije Babić Sulje kao predsjednika vijeća, sudija Spasovac Nedeljka i Ignjac Dodika kao članova vijeća, odlučujući u vanparničnom postupku po zahtjevu za preregistraciju SAVEZA GEODETSKIH INŽINJERA I GEOMETARA BIH SARAJEVO ul. Obala Vojvode Stepe 21, donio je dana 21.12.1990. godine, sljedeće:

1. UPISUJE SE u registar udruženja kod ovoga suda SAVEZ GEODETSKIH INŽINJERA I GEOMETARA BIH, sa sjedištem u Sarajevu ul. Obala Vojvode Stepe broj 21. Upis je izvršen pod reg. brojem R-II-129/90, knjiga druga registra dana 21.12.1990.godine.

2. Ciljevi i zadaci SAVEZA GEODETSKIH INŽINJERA I GEOMETARA BIH su:

- okupljanje i podsticanje geodetskih inženjera i geometara da se organizuju tako da doprinose privrednom i društvenom razvoju Republike, afirmišu stvaralačku inicijativu i jačaju doprinos daljoj izgradnji i unapređenju proizvodnih sistema i proizvodnje u cijelini;
- izgrađivanje vlastite organizacije i primjena savremenih naučno tehničkih i tehnoloških dostignuća;
- ostvarivanje principa da samo rad i rezultati rada određuju položaj radnog čovjeka,
- jačanje postojećih i formiranje novih podružnica geodetskih inženjera i tehničara, saveza i društava, gdje za to postoje uslov,
- rad na razvijanju tehničkih prirodnih nauka i prakse,
- podsticanje i pomaganje geodetskih inženjera i geometara u stručnom usavršavanju,
- dosljedno provođenje principa racionalnog i efikasnog investiranja u oblasti tehnike i tehnologije,
- uključivanje u tržišne uslove privredjivanja, organizovanjem vlastite marketing, inženjering, konsalting, komercijalne, izdavačke, informativno propagandne i drugih djelatnosti, te promocija prezentacija izložbi i opreme i proizvoda,
- uključivanje u akcije kod izrade propisa kojima se regulišu određeni odnosi ili tokovi,
- podsticanje, organizovanje istraživačkog rada posebno na otkrivanju sirovinskih rezervi i novih sirovina,
- donošenjem planova razvoja,
- organizovanje i provođenje radno proizvodnih takmičenja, podržavanje i unapređenje novatorstva, pronalazaštva i racionalizatorstva u svim sferama i oblastima proizvodne djelatnosti,

...

Slika 4. Prva strana Rješenja o upisu SUGIG BiH u registar udruženja kod Višeg suda u Sarajevu, 1990. godine

Radi sprovođenja u djelo svih zadataka koji su tada stajali pred Društvom, kao i proučavanja specifičnih problema u oblasti društvenog rada, geodetske struke i službe u BiH, zatim za izvršenje posebnih konkretnih zadataka itd., pri Izvršnom odboru formirano je 14 stalnih i povremenih komisija Društva, u kojima je radilo 3 – 5 članova. Prva stalna komisija formirana je 1955. godine, a pri Izvršnom odboru postojale su i djelovale komisije za katastar, fotogrametriju, vanjsku saradnju, školstvo i stručno uzdizanje, produktivnost rada, organizaciona pitanja, staleška

pitanja, propise u geodetskoj službi i štampu. U tom periodu egzistirale su i privremene komisije za pružanje pomoći pri polaganju stručnih ispita, stambena pitanja, izradu stručnih uputstava itd. (Muminagić, 1972; Kurtović, 1977).

U periodu od 1952. do 1991. godine održavane su redovne godišnje skupštine Društva / Saveza (1952, 1953, 1954, 1955, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1972, 1978, 1982, 1985, 1987, 1989. i 1991. godine), na kojima su sumirani rezultati dotadašnje aktivnosti, donošeni planovi i programi za dalje djelovanje, rješavana aktuelna pitanja, afirmisana struka i geodetska djelatnost itd. (Kabil, 1953; Gavrić, 1954; Krzić, 1958; Muminagić, 1972; „Zaključci sa skupštine“, 1973; Kurtović, 1977; „Skupština Saveza“, 1979; „Dodjela društvenih priznanja“, 1987; Okić, 1987; Begić, 1989; „Skupština Saveza“, 1991). Održano je i više plenarnih sastanaka koji su po svom karakteru predstavljali godišnje skupštine (Milišić, 1975; Milišić, 1976).

Pored navedenih godišnjih skupština u ovom periodu bilo je i drugih manifestacija i aktivnosti, u čijoj su organizaciji sudjelovali SGIG BiH i njegove podružnice (Muminagić, 1972; „Savjetovanje“, 1975; Karabeg, 1987; Okić, 1988; Begić, 1989; Begić, 1990; Bakšić, 1990; „Četvrti susreti“, 1991, Sikimić, 1991; Miražić, 1992):

- Savjetovanje o primijenjenoj geodeziji (22 - 24. 3. 1961. godine u Sarajevu) na nivou Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije (SGIGJ), kojem je prisustvovalo oko 600 delegata iz cijele Jugoslavije.
- Dva savjetovanja o stanju katastra u Bosni i Hercegovini, kao i o u unapređenju i proširenju djelatnosti katastarskog ureda.
- Republičko savjetovanje o produktivnosti rada, koje je imalo je cilj da upozna šire članstvo o primjeni novih metoda i instrumenata u geodetskoj djelatnosti.
- IV. Kongres geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije (6 . i 7. 11. 1968. godine u Sarajevu, 500 delegata).
- Redovna godišnja skupština Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije (8. 11. 1968. godine u Sarajevu).
- Stručna izložba i sastanak komisije FIG za katastar i procjenu zemljišta (11. 4. 1971. godine).
- Savjetovanje na temu Inženjerska geodezija (Mostar, 11. i 12. 4. 1974, 500 učesnika).
- Savjetovanje o naučnoistraživačkom radu i obrazovanju kadrova u geodetskoj struci (Jajce, 25. i 26. 10. 1979. godine, 400 učesnika).
- Savjetovanje o uspostavljanju novog katastra nekretnina (Banjaluka, 18. i 19. 6. 1982. godine, 600 učesnika).
- Savjetovanje o katastru nekretnina (Banjaluka, 17. i 18. 4. 1987. godine, 550 učesnika).
- Savjetovanje o planiranju i vrednovanju geodetskih radova (Tuzla, 30. i 31. 10. 1987. godine, 350 učesnika).
- Prvi susret geodeta SR BiH (Vlašić, 24. i 25. 6. 1988. godine).
- Drugi susret geodeta SR BiH (Igman, 24. i 25. 6. 1989. godine, 800 učesnika).
- Treći susret geodeta SR BiH (Igman, 23. i 24. 6. 1990. godine, 600 učesnika).

- Savjetovanje „Održavanje premjera i evidencije o nekretninama“ (Ilidža, 26. i 27. 10. 1990. godine, 350 učesnika).
- Savjetovanje „Nove tehnologije u geodeziji“ (Neum, juni 1991. godine, 350 učesnika).
- Četvrti susret geodeta SR BiH (Igman, 29. i 30. 6. 1991. godine).
- Savjetovanje o reprivatizaciji, uspostavljanju katastra nekretnina i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa (Sarajevo, 21. i 22. 11. 1991. godine, 250 učesnika).

SGIG BiH je preko svojih predsjednika učestvovao u radu svih kongresa, savjetovanja, plenarnih sjednica i drugih stručnih manifestacija u okviru SGIGJ, kao i na skupštinama inženjera i tehničara BiH i Jugoslavije (Muminagić, 1972). Faruk Selesković, je ispred SGIG BiH u razdoblju 1981 – 1982. godine obavljao funkciju predsjedavajućeg Predsjedništva SGIGJ. Savez je 19. 11. 1977. godine dobio Plaketu SGIGJ, a u razdoblju 1977 – 1988. nekoliko članova SGIG BiH proglašeno je počasnim i zaslužnim članovima SGIGJ (Miražić, 1992).

Slika 5. Savjetovanje o katastru nekretnina, Banja Luka, 1987. godine

Veliku aktivnost u svom radu SGIG BiH je ispoljio na stručnom uzdizanju svog članstva, što se može zaključiti iz održanih kurseva i predavanja, među kojima su najznačajniji kursevi iz fotogrametrije, predavanja o novim geodetskim instrumentima i metodama rada, problematici stručnih ispita, primjeni elektronike u geodeziji, savremenim dostignućima u geodetskoj djelatnosti, katastru zgrada, primjeni satelitskih mjerenja u geodeziji, tendencijama razvoja pri mjerenju deformacija velikih objekata, principima izrade i primjene topografskih karata itd. (Muminagić, 1972; „Predavanja“, 1975).

Društvo odnosno Savez geodetskih inženjera i geometara BiH aktivno je sarađivalo sa svim stručnim, društvenim i društveno političkim faktorima u BiH, što je imalo vitalni značaj za bosanskohercegovačku geodetsku struku. Najznačajnije akcije i kontakti Društva / Saveza sa navedenim institucijama bile su („Stav Društva“, 1955; Krzić, 1958; Muminagić, 1972; „Dosadašnje aktivnosti“, 1977):

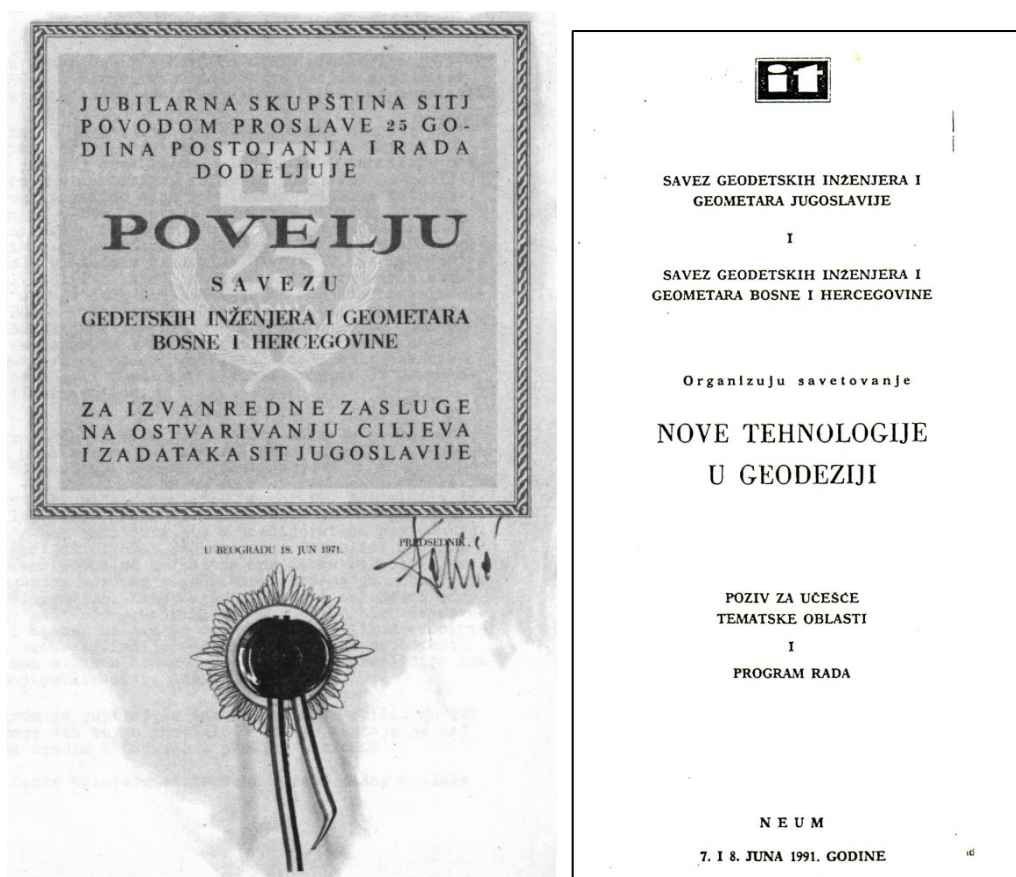
- Društvo je svojim prijedlozima, stavovima i kontaktima bilo inicijator osnivanja Više geodetske škole u Sarajevu, 1960. godine.
- Društvo je bilo pokretačka snaga kod donošenja zakona o programiranju i finansiranju geodetskih radova i početka radova na novom topografsko-katastarskom premjeru BiH.
- Savez je u saradnji sa Republičkom geodetskom upravom inicirao i pokrenuo premjer područja grada Sarajeva 1968. godine, čije su geodetske podloge i mreže po mišljenju mjerodavnih stručnjaka u zemlji i inostranstvu imale do tada neviđenu kvalitetu.
- Društvo je pokrenulo akciju formiranja jedinstvene geodetske službe u gradu Sarajevu, kao i u ostalim većim mjestima u BiH.
- Veliku zaslugu Društvo / Savez je imalo kod donošenja tehničkih normativa i pravilničkih propisa, jer je svojom diskusijama, mišljenjima i prijedlozima dalo veliki doprinos njihovoj izradi i usvajanju.
- Društvo / Savez je zajedno sa Društvom inženjera i tehničara Bosne i Hercegovine pripremio informaciju o potrebi kartografske djelatnosti u SR Bosni i Hercegovini. Ovom informacijom su upoznati društveno politički faktori o potrebi postojanja institucije za kartografiju u BiH.
- Savez je u saradnji sa Republičkom geodetskom upravom i Katedrom za geodeziju Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu bio inicijator osnivanja geodetskog smjera na Građevinskom fakultetu u Sarajevu, 1973. godine.
- Savez je sarađivao sa Republičkom konferencijom SSRN po svim važnijim pitanjima.
- Komisija za izbore i imenovanja Skupštine SR BiH uputila je krajem decembra 1970. godine Savezu molbu da predloži kandidata za novog direktora Republičke geodetske uprave. Savez je predložio da to bude Vladimir Lukić, koji je 18. 3. 1971. izabran za direktora Uprave („Djelatnost Saveza“, 1971).

Slika 6. Predstavnici SGIG BiH i podružnice u Banja Luci na polaganju vijenca na spomen-obilježje "Majka partizanka" u Bosanskom Novom 1990. godine, povodom Dana oslobođenja te opštine u II svjetskom ratu

Slika 7. Detalji sa Trećeg susreta geodeta SR BiH, Igman 1990. godine

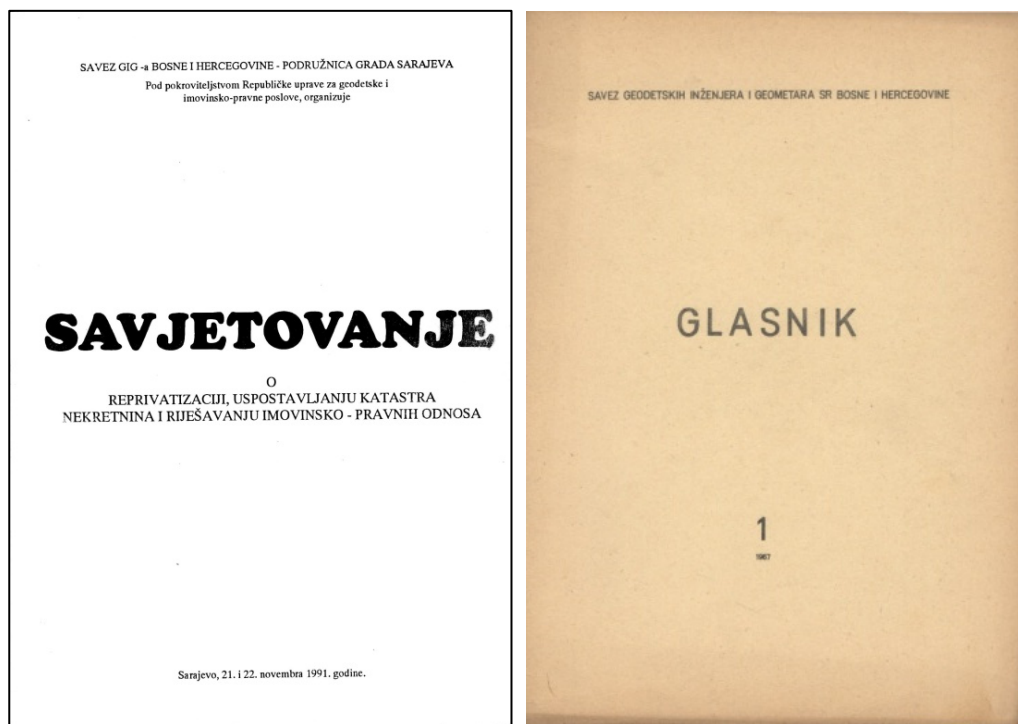

Slika 8. Priznanje koje je SGIG BiH dobio 1971. godine povodom 25-godišnjice društva IT Jugoslavije (lijevo) i letak Savjetovanja o novim tehnologijama u geodeziji, organizovanog od strane SGIG Jugoslavije i SGIG BiH u Neumu, 1991. godine (desno).

Potrebno je posebno istaći veliku i blisku saradnju Saveza sa geodetskom tehničkom školom, Vojno geografskim institutom, Republičkom geodetskom upravom, Višom geodetskom školom, Odsjekom za geodeziju Građevinskog fakulteta u Sarajevu, Geodetskim zavodom u Sarajevu i Krajinapremjerom. Društvo odnosno Savez je aktivno i veoma uspješno sarađivao i s opštim društvom inženjera i tehničara. Rezultat te plodne saradnje je priznanje i dodjela diplome Savezu na proslavi 25-godišnjice Društva inženjera i tehničara Jugoslavije, održane u Beogradu 1972. godine (Muminagić, 1972; „Skupština Saveza“, 1991).

Publicistička aktivnost članova SGIG BiH do kraja 1960-tih očitovala se nekolicinom naučnih i stručnih radova i priloga o događanjima vezanim za struku, objavljivanih najviše u časopisu Geodetski list, glasilu Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, koji je izlazio u Zagrebu (Frančula i dr., 1991). Neke od podružnica Saveza GIG-a BiH izdavale su svoje biltene, u kojima su pisali o društvenim problemima iz svog okruženja. Obzirom da se dugo vremena osjećala potreba za časopisom u kojem bi se tretirala cjelokupna problematika geodetske struke

u BiH, na Plenumu Saveza geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine, održanom 10. 12. 1966. godine uz prisustvo 30 delegata, donesena je jednoglasna odluka o pokretanju takvog glasila. Na Skupštini Saveza GIG-a BiH potvrđena je odluka Plenuma da to bude list sa naslovom: „Savez geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine – Glasnik“. Prvi broj časopisa Glasnik iz štampe izlazi 1967. godine, a pod tim nazivom objavljivan je u naredne dvije decenije. Godine 1987. donesena je odluka da se časopis preimenuje u Geodetski glasnik, čime je naglašena njegova primarna orijentacija. U razdoblju od 1967. do 1991. godine objavljeno je ukupno 29 brojeva časopisa, pri čemu su funkciju urednika obavljali Muhamed Šestić (1967 – 1982) i Smail Pašalić (1983 – 1991). U tom se razdoblju (Geodetski) Glasnik potpuno afirmisao kao redovan i ozbiljan časopis, i može se s punim pravom reći da su svi geodeti u BiH njime dobili periodičnu publikaciju koja je zanimljiva, korisna i dostupna cjelokupnoj strukovnoj zajednici. Časopis je u velikoj mjeri omogućio da se članstvo i stručna javnost upoznaju sa rezultatima stručne i društvene aktivnosti geodeta u BiH, obuhvaćajući raznovrsnu tematiku koja je pratila savremeni razvoj tehnike i naučnih dostignuća, prikaze o društvenim aktivnostima, stručnim zbivanjima, ličnim i ostalim vijestima (Topoljak i Mulahusić, 2016; Mulahusić i Tuno, 2016). Časopis je bio upisan u evidenciju javnih glasila u Uredu za informisanje, a Nacionalna i univerzitetska biblioteka BIH je toj publikaciji dodijelila ISSN 152-6099 (Hodžić, 1999).

Slika 9. Naslovnice zbornika radova Savjetovanja o reprivatizaciji, uspostavljanju katastra nekretnina i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa (lijevo) i prvog broja časopisa Glasnik (desno)

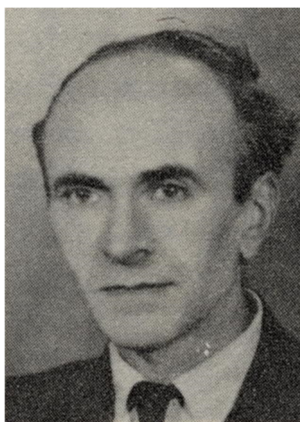
SGIG BiH je izdao i zbornik radova koji je pratio Savjetovanje o reprivatizaciji, uspostavljanju katastra nekretnina i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa (Sarajevo, 21. i 22. 11. 1991. godine). U zborniku su objavljeni pristigli radovi izloženi na tom skupu.

Društvom su u periodu od 1952. do 1992. godine rukovodili ugledni geodetski stručnjaci, profesori i naučnici: Ismet Aganović, Hilmo Selimović, Mehmed Krzić, Husein Muftić, Fethulah Smailbegović, Miloš Vranješ, Vladimir Lukić, Ferid Omerbašić, Božidar Milišić, Faruk Selesković, Mustafa Begić, Mirsad Bakšić i Anđelko Gaco.

Savez je redovno na svojim skupštinama imenovao počasne i zaslužne članove, dodjeljivao plakete i druga priznanja aktivnim članovima. Počasnim članovima proglašeni su: Ismet Aganović, Kemal Arnautović, Mustafa Begić, Nikola Blažević, Stojan Čavić, Faruk Filipović, Rade Jakšić, Nihad Kapetanović, Mihajlo Lojpur, Vladimir Lukić, Fuad Maglić, Božidar Milišić, Abdulah Muminagić, Ferid Omerbašić, Smail Pašalić, Đurađ Pavić, Nikola Prodanović, Ismet Sadović, Sead Šehović, Faruk Selesković i Dragan Zdjelar, dok su zaslužnim imenovana 153 člana (Kapetanović, Begić i Hodžić, 2003).

SGIG BiH je preregistrovan kao strukovno udruženje 21. 12. 1990. godine (Viši sud u Sarajevu, 1990) i dobio je novi Statut (SGIG BiH, 1991). Prema tom Statutu (SGIG BiH, 1990), SGIG BiH je predstavljao samostalnu društvenu i stručnu organizaciju geodetskih inženjera i geometara BiH koji se društveno i dobrovoljno organizuju u opštinama, regijama i gradu Sarajevu, a nastala je dobrovoljnim udruživanjem podružnica saveza geodetskih inženjera i geometara u Republici. Statutom je definisano područje djelovanja SGIG BiH na cijeloj teritoriji SR BiH. Kao ciljevi rada SGIG BiH navedeni su: okupljanje geodetskih stručnjaka radi doprinosa društvenom i privrednom razvoju BiH, izgradnja vlastite organizacije i izgradnja i primjena savremenih naučno-tehničkih i tehnoloških dostignuća, ostvarenje principa da samo rad i rezultati rada određuju položaj stručnjaka, organizaciono jačanje postojećih i formiranje novih podružnica, saveza i društava geodetskih stručnjaka, podsticanje i pomaganje geodetskih stručnjaka u njihovom stručnom usavršavanju, provođenje principa racionalnog i efikasnog investiranja u oblasti tehnike i tehnologije, uključivanje u aktivnosti kod izrade propisa, organizovanje i podsticanje istraživačkog rada, njegovanje i razvijanje etike poziva geodetskih inženjera i geometara, razvijanje saradnje s odgovarajućim inostranim organizacijama inženjera i tehničara itd.

Posljednja Skupština SGIG BiH u socijalističkoj BiH održana je na Igmanu 28. 6. 1991. godine („Skupština Saveza“, 1991). Tada su doneseni zaključci i program rada za naredni period, nakon čega se počelo s pripremama za njegovu realizaciju. Sve aktivnosti Saveza obustavljaju se izbijanjem oružanih sukoba u BiH, početkom 1992. godine.

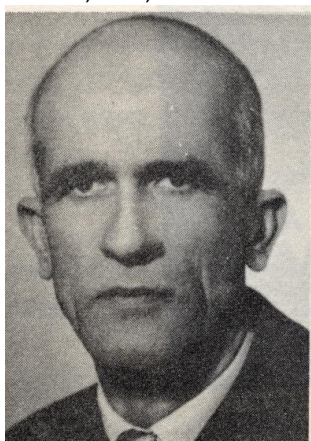
Aganović Ismet
1952, 1955, 1956. i 1957.

Selimović Hilmija
1953. i 1954.

Krzić Mehmed
1958. i 1959.

Muftić Husein
1960.

Smailbegović Fethulah
1961. i 1962.

Vranješ Miloš
1963. i 1964.

Lukić Vladimir
1965 – 1968.

Omerbašić Ferid
1969 – 1972.

Milišić Božidar
1973 – 1977.

Slika 10. Predsjednici Društva (Saveza) geodetskih inženjera i geometara BiH u periodu od 1952. do 1977. godine

Selesković Faruk
1978. i 1979.

Begić Mustafa
1980 – 1988. i 1995 – 2007.

Bakšić Mirsad
1989. i 1990.

Gaco Anđelko
1991. i 1992.

Mulahusić Admir
2007 – 2019.

Topoljak Jusuf
2019 –

Slika 11. Predsjednici Saveza geodetskih inženjera i geometara BiH i njegovih nasljednika u periodu od 1978. do danas.

5 ČETVRTO RAZDOBLJE (1992 – DANAS)

Kontinuitet djelovanja Saveza GIG BiH nije se prekidao ni u teškom ratnom periodu od 1992. do 1995. godine. Ubrzo nakon početnog šoka, Savez nastavlja s aktivnostima u vezi izmjena i dopuna Statuta, kao i definisanju svoje uloge novim okolnostima. Zaključeno je da Savez treba djelovati kroz uključivanje u izradu projekata obnove i izgradnje ratom opustošenih područja, rad na implementaciji mirovnih sporazuma, rad u komisijama za procjenu ratnih šteta, rad u komisijama za povratak prognanika, održanje kontinuiranog rada Odsjeka za geodeziju Građevinskog fakulteta u Sarajevu i Srednje geodetske škole u Sarajevu, saniranje i dalje jačanje proizvodne funkcije preduzeća Geodetski zavod BiH, pripremanje i donošenje zakona iz oblasti geodezije i zakonskom uređenju odnosa u geodetskim djelatnostima, učlanjenje Saveza u međunarodne geodetske asocijacije i sl.

VIŠI SUD U SARAJEVU
 Broj: R-II-129/90
 Sarajevo, 13.06.1995. godine

SAVEZ UDRUŽENJA GRAĐANA GEODETSKIH
 INŽENJERA I GEOMETARA BIH
 SARAJEVO
 Broj: 3
 Datum: 13.2 1996. god.

VIŠI SUD U SARAJEVU i to sudija Pilav Salke kao sudija pojedinac odlučujući u vanparničnom postupku po zahtjevu: SAVEZA GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA BIH iz Sarajeva za upis u registar ovog suda nastalih promjena dana 13.06.1995. godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

I. Mijenja se tačka 1. stav 1. i tačka 6. rješenja ovog suda broj R-II-129/90 od 21.12.1990. godine, tako da glase:

1. Upisuje se u registar kod ovog suda SAVEZ UDRUŽENJA GRAĐANA GEODETSKE STRUKE BIH sa sjedištem u Sarajevu ul. Meše Selimovića br. 6/a, skraćeni naziv S.U.G.G.I.G. BIH Sarajevo.
2. Lica ovlaštena za zastupanje i predstavljanje Saveza su: Mustafa Begić, Tomislav Krayk i Mirsad Bakšić.

II. U ostalom dijelu rješenje o upisu u sudski registar udruženja građana, kod ovog suda, ostaje neizmjenjeno.

O B R A Z L O Ž E N J E

Ovom sudu obratilo se SAVEZ GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA BIH iz Sarajeva radi upisa nastalih promjena u vezi usklađivanja svojih akata sa odredbama Zakona o udruživanju građana/SI. list RBiH broj 33/94.

U postupku sud je utvrdio da je navedeno udruženje uskladilo svoja akta sa odredbama Zakona o udruživanju građana/SI. list RBiH broj 33/94, pa je u smislu člana 50 stav 1. odlučeno kao u izreci ovog rješenja.

S U D I J A
 Pilav Salke

POUKA: Podnosilac zahtjeva i organ uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada Udruženja mogu izjaviti žalbu Vrhovnom sudu Bosne i Hercegovine u roku od osam dana od prijema rješenja.

Slika 12. Rješenje o upisu SUGGIG BiH u registar udruženja kod Višeg suda u Sarajevu, 1995. godine.

Pravo oživljavanje rada Saveza započinje kroz pripreme za vanrednu ratnu skupštinu. Skupština je održana u Sarajevu 16. 6. 1993. godine, uz prisustvo 43 člana (SGIG BiH, 1993a). Tada su usvojene izmjene Statuta Saveza, koje odražavaju nove okolnosti nastale osamostaljivanjem Bosne i Hercegovine (SGIG BiH, 1993b). Na sjednici Predsjedništva Saveza održanoj 16. 12. 1993. godine, dato je pozitivno mišljenje o Uredbi sa zakonskom snagom o geodetskoj djelatnosti koju je pripremila Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove RBiH, i donesena je odluka o organizaciji savjetovanja vezanog za učešće geodetske struke u poslijeratnoj obnovi i izgradnji zemlje (SGIG BiH, 1993c). Nakon imenovanja redakcionog i organizacionog odbora (SGIG BiH, 1994a; SGIG BiH, 1994b), u Sarajevu je 1. i 2. 7. 1994. godine upriličeno savjetovanje geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine „Geodetska djelatnost u obnovi i izgradnji zemlje“. Savjetovanje je okupilo više od 100 sudionika, među kojima su se nalazili članovi Vlade RBiH, predstavnici republičkih institucija značajnih za obnovu infrastrukturnih objekata, društvenih organizacija itd. Kroz 16 referata, koreferata i saopštenja, razmotreno je stanje u geodetskoj djelatnosti. Na kraju su donesena 24 zaključka, s ciljem da svi segmenti geodetske djelatnosti uspješno odgovore zahtjevima i budu solidan partner u aktivnostima na ostvarivanju programa obnove i izgradnje ratom razorene zemlje („Zaključci sa Prvog savjetovanja“, 1994). Savez je organizovao i drugo savjetovanje u ratnim uslovima s temom geodetske djelatnosti u obnovi i izgradnji zemlje, kao i o zadacima imovinsko-pravnih i geodetskih službi na provođenju Zakona o pretvorbi društvene svojine i upisu nekretnina u vlasništvo države, održano u Zenici 25 – 27. 4. 1995. godine. Osim gostiju, savjetovanju je prisustvovalo 150 učesnika (Kuljuh, 1996). Cijeneći sadržaj teme savjetovanja, značaj geodetske djelatnosti u uređenju prostora, projektovanja, građenja, inventarizacije i sl., Ministarstvo prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša RBiH odlučilo je značajnim sredstvima podržati savjetovanje („Sponzor savjetovanja“, 1994).

Slika 13. Obilježavanje 110 godina katastra BiH, Sarajevo, 1996. godine (Topoljak, Tuno i Mulahusić, 2012).

Predsjedništvo SGIG BiH, na sjednici održanoj 1. 4. 1995. godine, donijelo je odluku o usklađivanju Statuta SGIG BiH s odredbama Zakona o udruživanju građana („Obavijesti“, 1996). Nakon preregistracije 13. 6. 1995. godine, udruženje egzistira pod nazivom Savez udruženja građana geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine (SUGGIG BiH) (Viši sud u Sarajevu, 1995).

SUGIG BiH nastavlja raditi na ostvarivanju svojih ciljeva i u delikatnom poslijeratnom razdoblju. Zajedno s Upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove BiH, Udruženje je organizovalo obilježavanje jubileja 110 godina katastra zemljišta BiH. Manifestacija je održana u Sarajevu od 4. do 10. 12. 1996. godine, a uveličalo ju je oko 150 geodetskih stručnjaka. Svečanost je u ime Vlade BiH otvorio ministar pravde i opštih poslova. Tom prilikom upriličena je izložba arhivskih eksponata, originalnih podataka premjera i pravnih propisa iz oblasti katastra i zemljišne knjige, te geodetskih instrumenata kojima su obavljana mjerenja potkraj 19. stoljeća (Krzyk, 1998).

Nova preregistracija uslijedila je 11. 9. 1998. godine, poslije koje udruženje nastavlja djelovati na teritoriji Bosne i Hercegovine prema Statutu od 13. 6. 1995. godine, pod nazivom Savez udruženja građana geodetske struke Bosne i Hercegovine (SUGGSBIH) (SUGGSBIH, 1995; Federalno ministarstvo pravde, 1998).

National Committees			
BOSNIA & HERZEGOVINA - BOSNIE & HERZEGOVINE			
ADHERING ORGANIZATION			
Union of Associations of Geodetic Professionals in Bosnia and Herzegovina Stjepana Tomica 1 / III 71000 Sarajevo			
NATIONAL COMMITTEE			
President: M. MULIC		Secretary: A. MULAHSIC	
Vice-President: N. TUNO			
National Correspondents of the Associations			
IACS:		IAG:	M. MULIC
IAHS:	E. KUPUSOVIC	IAMAS:	Z. MAJSTOROVIC
IASPEI:	I. BRLEK	IAPSO:	E. DONLAGIC

Slika 14. Detalj iz Godišnjaka IUGG-a za 2015. godinu (IUGG Yearbook 2015)

Udruženje je od 1996. godine nastavilo raditi na međunarodnom planu. Geodetska struka u Bosni i Hercegovini se u to vrijeme suočavala s golemim tehnološkim zaostajanjem izazvanim ratom. Udruženje je ulagalo velike napore kako bi se osiguralo učešće bosanskohercegovačkih geodeta na relevantnim naučnim i stručnim skupovima u inostranstvu, a sve s ciljem što bržeg uključivanja struke u globalna kretanja. Prvi korak u tom smislu bila je organizacija odlaska 73 geodetska stručnjaka iz BiH (među kojima 13 studenata) na XVIII. kongres Međunarodnog

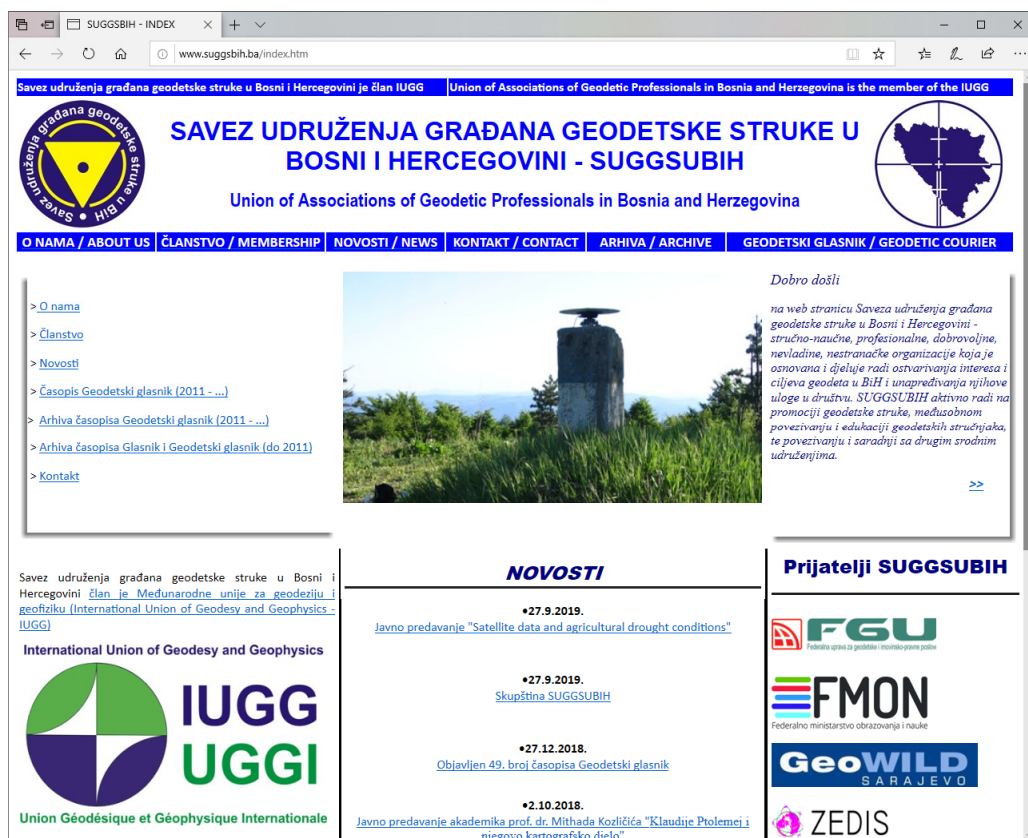
udruženja za fotogrametriju i daljinska istraživanja (ISPRS), održan 1996. godine u Beču (Krzyk, 1996).

Predstavnici Udruženja bili su uključeni u asocijaciju Komisije za ekonomske odnose pri UN, Komisiju za zemljišne informacione sisteme, Komisiju za satelitska mjerenja i Komisiju za toponime. U to vrijeme održan je niz sastanaka predstavnika SUGGSBIH i regionalnih geodetskih udruženja formiranih u Bosni i Hercegovini nakon 1995. godine, sa sjedištima u Tuzli, Mostaru i Banjaluci. Na njima je razmatrana problematika članstva BiH u međunarodnim geodetskim asocijacijama, kao i mogućnostima stvaranja krovnog saveza geodeta Bosne i Hercegovine, priznatog i verifikovanog od strane svih udruženja koja djeluju na teritoriji BiH („Proširena sjednica“, 2005). Inicijativom SUGGSBIH i Odsjeka za geodeziju Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, formirana je pri Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine Komisija za geodeziju i geofiziku, što je predstavljalo osnovu za učlanjenje Bosne i Hercegovine u Međunarodnu uniju za geodeziju i geofiziku (*International Union of Geodesy and Geophysic* - IUGG) 2001. godine. Nakon što je Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine 2013. godine ugasila Komisiju za geodeziju i geofiziku i najavila povlačenje iz članstva IUGG, rukovodstvo SUGGSBIH poduzima niz koraka kojima je sačuvano bosanskohercegovačko članstvo u tim izuzetno važnim međunarodnim organizacijama. Od 2015. godine pridružena organizacija za Bosnu i Hercegovinu u okviru IUGG-a postaje SUGGSUBIH, koji ima i predstavnike u okviru sljedećih asocijacija: IAHS, IASPEI, IAG (Mulahusić, 2015).

Slika 15. Obilježavanje Međunarodne godine karata, Sarajevo, 2016. godine

Udruženje je u periodu od 1996. do 2019. godine tijesno sarađivalo s Odsjekom za geodeziju i geoinformatiku Građevinskog fakulteta u Sarajevu, što se očitovalo u nizu od nekoliko desetina dobro posjećenih javnih predavanja, kroz koja se pokušalo senzibilizirati stručnu javnost o važnosti novih dostignuća u geodeziji i srodnim disciplinama. Predavači su bili eminentni naučnici iz Slovenije, Austrije, Njemačke, Hrvatske i Makedonije. U 2016. godini nizom manifestacija obilježena je Međunarodna godina karata, a dat je i doprinos obilježavanju 65. godišnjice Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Slika 16. Web stranica SUGGSUBIH

Godine 2012, kao rezultat rada nekolicine članova, svjetlo dana je ugledala web stranica SUGGSUBIH. Stranica je kreirana s ciljem povećanja medijske vidljivosti Udruženja, kako bi se članovima, simpatizerima i svim ostalim posjetiocima omogućio jednostavan pristup informacijama i dao uvid u historijat Udruženja, informacije o radu i djelovanju, najnovije vijesti o aktivnostima Udruženja itd.

Slika 17. Naslovnice Geodetskog glasnika odražavaju raznolikost objavljenih priloga

Nedvojbeno najznačajniji rezultat rada Udruženja u poslijeratnom razdoblju jeste izdavanje časopisa *Geodetski glasnik*, koji bilježi velike uspjehe. Naučno-stručni časopis *Geodetski glasnik* objavljuje članke iz područja geonauka: geodezije, više geodezije, kartografije, geoinformatike, daljinskih istraživanja, fotogrametrije, upravljanja zemljištem, prostornog planiranja, registracije nekretnina i općenito, iz svih područja koja se bave informacijama o prostoru, te važnija saznanja iz drugih područja koja su bitna za razvoj i unapređenje geodezije. U *Geodetskom glasniku* se također objavljuju različiti prilozi kao što su vijesti, osvrti, prikazi bitnih radova objavljenih u drugim časopisima, recenzije knjiga i softvera, obrazovanje, uticaj geodezije na društvo, sjećanja na umrle kolege itd. U tom smislu cilj časopisa je da bude glasilo cjelokupne geodetske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Časopis je upisan je u evidenciju javnih glasila u Uredu za informisanje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, pod rednim brojem 841 od 25. 12. 1998. godine, kao periodična publikacija i dodijeljen mu je ISSN 1512-6102 (Hodžić, 1999).

Od 1994. do 2018. godine objavljeno je 20 brojeva *Geodetskog glasnika*. Časopis su uređivali Smail Pašalić (1994 - 1998), Nihad Kapetanović (1999 – 2003) i Medžida Mulić (2005-2019). Godine 2003. objavljena je *Bibliografija Geodetskog glasnika 1967-2003*. Sve objavljene tekstove u tom razdoblju bibliografski su obradili Nihad Kapetanović, Mustafa Begić i Fadil Hodžić.

Nakon četverogodišnjeg zastoja u izlaženju, 45. godišnjica postojanja *Geodetskog glasnika* obilježena je 2011. godine. Tada je novoimenovano tehničko uredništvo predstavilo novi redizajnirani, sadržajno i grafički inovirani izgled časopisa, uz objavljivanje prvog elektronskog izdanja *Geodetskog glasnika* na internetu. Časopis je tada dobio i urednički odbor, sastavljen od nekolicine uglednih naučnika iz zemlje i regiona. Sistematskim radom i kvalitetnom uređivačkom politikom u publikovanju radova, *Geodetski glasnik* je postao prepoznatljiv i prihvaćen časopis

u području geonauka, a njegova vidljivost je znatno porasla otkako je indeksiran u značajnim internacionalnim bazama podataka kao što su EBSCO, DOAJ, Index Copernicus i sl. To se vidi iz sve većeg broja kvalitetnih naučnih radova, povećanog broja inostranih autora, povećanog broja referenci na koje autori upućuju, a koje se u velikoj mjeri odnose na strane časopise i knjige, itd. Osim toga, značajno je porasla citiranost radova objavljenih u Geodetskom glasniku u bazama WoS i Scopus.

The screenshot shows the Index Copernicus website interface. The main header includes the Index Copernicus logo and navigation links. The central content area is titled 'Geodetski glasnik' and features a thumbnail of the journal cover. To the right of the thumbnail, key information is listed: English title (Geodetic Courier), ISSN (1512-6102, 2233-1786), GICID (n/d), DOI (n/d), Website (http://www.suggsbih.ba/GG.htm), Publisher (Union of Associations of Geodetic Professionals in Bosnia and Herzegovina), and Country (BA). Below this, a bar indicates 'Deposited publications: 15 x Full text: 100% | Abstract: 100% | Keywords: 100% | References: 100%'. A red button labeled 'Issues and contents' is visible. The right sidebar shows 'Indexed in the ICI Journal Master List 2018' with an ICI 2018 score of 68.47 and a link to 'Archival ratings'. Below this, a 'Citations' section shows 'n/d - Number of journal citations' and a link to 'Reports 2010-2019'. The bottom section, 'Journal description', provides a detailed overview of the journal's scope and content.

Slika 18. Geodetski glasnik u glavnoj listi časopisa ugledne baze podataka Index Copernicus

Do 2007. godine glavni izvor sredstava za izdavanje Geodetskog glasnika bila je pretplata, koju su uplaćivali opštinski geodetski organi i druge institucije i ustanove. Nakon 2011. godine nastaju nove okolnosti u kojima je rukovodstvo Udruženja moralo iznalaziti druga rješenja za pokrivanje troškova izdavanja časopisa, koji su se odnosili na njegovo štampanje i distribuciju (članovi Udruženja zaduženi za Geodetski glasnik svoj su rad obavljali bez ikakve naknade). Glavni izvor finansiranja Geodetskog glasnika poslije 2011. godine bilo je Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, koje je putem Javnih poziva za podršku projektima iz obrazovanja i nauke, Udruženju odobrilo nekoliko projekata sufinansiranja štampanja časopisa. Udruženje je kroz cijeli ovaj period nailazilo na razumijevanje geodetskih kompanija GeoWild, Zedis, AMG i Geodet, koje su redovno pomagale izdavanje časopisa, dok je pomoć povremeno pružalo i nekoliko drugih

privatnih kompanija, kao i Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Srednja građevinsko-geodetska škola u Sarajevu, Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) i Općina Cazin. Unatoč veoma skromnom budžetu, Geodetski glasnik se od 2011. godine štampa s naslovnicom i svim stranicama u boji, na kvalitetnom papiru, i distribuira na brojne adrese u zemlji i inostranstvu.

Savez udruženja građana geodetske struke Bosne i Hercegovine započeo je s projektom digitalizacije Geodetskog glasnika / Glasnika 2011. godine. Aktivnosti na realizaciji projekta potrajale su nepunih godinu dana, u okviru čega je obrađeno svih 39 brojeva časopisa objavljenih u razdoblju od 1967. do 2007. godine. Osnovni ciljevi digitalizacije časopisa bili su zaštita i očuvanje tog dugogodišnjeg glasila bosanskohercegovačke geodetske zajednice koje je od neprocjenjive vrijednosti, zatim obilježavanje proslave njegove 45. obljetnice postojanja, te pokazivanje spremnosti i otvorenosti prema budućnosti, tj. novim oblicima komunikacije. Zahvaljujući spremnosti SUGGSBIH za izazove napretka tehnologije i razvoja telekomunikacija, cjelokupan digitalizovani sadržaj časopisa je putem weba postao dostupan svim zainteresovanim korisnicima u BiH, ali i cijelom svijetu („Digitalizovana arhiva“, n.d.)

Posljednja preregistracija Udruženja desila se 17. 11. 2015. godine, nakon Skupštine održane 20. 10. 2015. godine. Naziv udruženja preimenovan je u Savez udruženja građana geodetske struke u Bosni i Hercegovini (SUGGSUBIH), a usvojen je i novi Statut. Udruženje je tada izmijenilo i vizuelni identitet, predstavljen kroz novi logotip, tj. zamijenjen je raniji znak koji je bio isti za sve članice Saveza inženjera i tehničara BiH. U skladu sa programskim ciljevima i ulogom građana geodetske struke, u sadržaj rada SUGGSUBIH spada naročito (SUGGSUBIH, 2015):

- praćenje i proučavanje, u svijetu i zemlji, problematike razvoja i odnosa nauke, tehnike, privrede, obrazovanja geodetskih kadrova, kao i druga pitanja od interesa za geodete i njihova preduzeća i ustanove u kojima rade (općinskog nivoa, kantonalnog nivoa, entitetskog nivoa i državnog nivoa),
- saradnja na zadacima i pitanjima sa odgovarajućim državnim organima, udruženjima građana, privrednom komorom, preduzećima, stručnim i naučnim institucijama i drugim zainteresovanim subjektima,
- organizovanje kongresa, savjetovanja, simpozijuma, seminara, kurseva, predavanja, izložbi, prezentacija, kao i drugih naučnih i stručnih skupova i aktivnosti,
- organizovanje stručnih ekskurzija u zemlji i inostranstvu,
- organizovanje i vođenje stručne izdavačke djelatnosti za potrebe geodeta, kao i drugih djelatnosti.

Od 1992. do 2007. godine na čelu Udruženja bio je Mustafa Begić. Na Skupštini održanoj 15. 12. 2007. godine za predsjednika je izabran Admir Mulahusić (SUGGSBIH, 2007), koji je tu funkciju obavljao do 2019. godine. Novi predsjednik Udruženja je Jusuf Topoljak, kojeg je Skupština imenovala na sjednici održanoj 14. 10. 2019. godine.

6 ZAKLJUČAK

SUGGSUBIH i njegovi prethodnici su tokom dugog razdoblja svog rada odigrali veoma značajnu ulogu u dešavanjima vezanim za geodetsku djelatnost u Bosni i Hercegovini.

Udruženje geometara BiH (kasnije Sarajevska sekcija Jugoslovenskog geodetskog udruženja) je od osnivanja početkom 1919. godine vodilo stalnu borbu za poboljšanje sveukupnog položaja i statusa geodetskih stručnjaka u društvu. Kroz cijelo razdoblje uprave Kraljevine SHS / Jugoslavije, bosanskohercegovački geodeti bili su okupljeni u posebnoj organizacionoj jedinici jugoslovenskog udruženja, bez obzira što je BiH tada likvidirana kao zasebno upravno područje, a njena teritorija kasnije potpuno rasparčana između četiri banovine. Kompaktno djelovanje bosanskohercegovačkih geodeta unutar jedne sekcije, sve do početka II svjetskog rata, rezultat je organizacionih pitanja ali i uvažavanja historijskih granica Bosne i Hercegovine.

U socijalističkoj Bosni i Hercegovini, Savez geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine je kroz svoj rad ostvario kvalitetnu saradnju sa svim relevantnim stručnim i društvenim faktorima u republici, ali i van njenih granica. Ta saradnja se ogledala kroz razne aktivnosti Saveza, koje su bile od vitalnog značaja za geodetsku struku u BiH. Treba istaći da je Savez bio pokretačka snaga kod donošenja zakona, tehničkih normativa i pravilničkih propisa, što je bilo od velikog značaja u pionirskim koracima pokretanja masovnih geodetskih radova u BiH. Obrazovanje geodetskih kadrova bila je stalna briga Saveza, tako da je on bio glavni inicijator osnivanja Više geodetske škole u Sarajevu, a pripadaju mu i velike zasluge za utemeljenje univerzitetske nastave geodezije, koja je prvi put u historiji Bosne i Hercegovine omogućena kroz osnivanje Odsjeka za geodeziju pri Građevinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Nakon završetka posljednjeg rata 1995. godine, Savez udruženja građana geodetske struke u Bosni i Hercegovini gubi mjesto koje je uživao u prošlosti. Udruženje se nije najbolje snašlo u novonastalim okolnostima, u kojima je BiH dobila novo državno uređenje, stvoren je ogroman broj malih privatnih kompanija, tradicionalne geodetske poslove sve više preuzimaju druge struke, nije postignut dogovor o stvaranju krovnog saveza geodeta na nivou BiH itd. Udruženje je potpuno potisnuto iz glavnih tokova geodetske struke u BiH, i ima veoma slabu saradnju sa ključnim geodetskim institucijama i organizacijama. Najveći problem s kojim se Udruženje suočava zapravo je opšti trend pomanjkanja interesa od strane članstva. To je posebno izraženo u posljednjoj deceniji, u kojoj je Udruženje opstalo samo zahvaljujući ogromnim naporima male grupe entuzijasta sa Odsjeka za geodeziju i geoinformatiku Građevinskog fakulteta u Sarajevu. Najsvjetliji rezultat djelovanja Udruženja svakako je njegova izdavačka djelatnost. Časopis Geodetski glasnik dostigao je veoma visok nivo, što dokazuje da se znanjem, trudom i nesebičnim zalaganjem može postati ozbiljan faktor i postići međunarodno priznata relevantnost, unatoč skromnim resursima i izostanku ozbiljnije podrške.

Usprkos brojnim i naizgled nesavladivim poteškoćama, opredjeljenje Udruženja je da nastavi kontinuitet pozitivnog djelovanja i uloge, uspostavljenim u prethodnih 100 godina. Neophodno se izboriti sa današnjim problemima i krenuti dalje, zauzimajući svoje mjesto među glavnim

sudionicima geodetske struke u Bosni i Hercegovini. Kroz poduzimanje adekvatnih mjera morat će se neprestano raditi na stvaranju uslova za poboljšanje položaja geodetske djelatnosti u privrednom, poslovnom, zakonodavnom i obrazovnom okruženju.

Nemoguće je u jednom članku ovog obima obraditi bogat i raznovrstan put razvoja SUGGSUBIH, toliko uspjeha u naučno-tehničkim dostignućima širom BiH, a u kojima je Udruženje odigralo vidnu ulogu. To bi se moglo postići samo sveobuhvatnom monografijom, kako bi se dobila jasna predstava o svemu što su na strukovnom organizovanju uradile brojne generacije geodetskih stručnjaka u proteklih 100 godina, često u veoma teškim historijskim okolnostima.

LITERATURA

Aganović, I. (1958). Kadrovi u geodetskoj struci. *Geodetski list*, 12 (4-6), 231-241.

Bakšić, M. (1990). Aktivnosti saveza GIG-a između drugog i trećeg susreta. *Geodetski glasnik*, 28, 34-36.

Begić, M. (1989). Igman 89. *Geodetski glasnik*, 27, 65-73.

Begić, M. (1990). Igman '90. – uvodni referat. *Geodetski glasnik*, 28, 30-33.

Božić, J. (2001). *Svjedoci istorije*. Banja Luka: Urbanistički zavod.

Ćukac, N. (1996). O nepoznatim i manje poznatim časopisima u Bosni i Hercegovini (1850-1990). *Bosniaca* 1, 16-21.

Digitalizovana arhiva starih brojeva Geodetskog glasnika/Glasnika. (n.d.). Dostupno na: <http://www.suggsbih.ba/GEODETSKI%20GLASNIK/arhiva1.htm>

Djelatnost Saveza GiG-a SR BiH. (1971). *Glasnik*, 8, 1-4.

Dodjela društvenih priznanja u 1985. godini. (1985). *Geodetski glasnik*, 24, 71-71.

Dosadašnje aktivnosti i budući zadaci Saveza GIG-a BiH. (1977). *Glasnik*, 16, 6-12.

Federalno ministarstvo pravde (1998). Rješenje o upisu u registar udruženja građana kod Federalnog ministarstva pravde udruženja građana SUGGSBiH. Sarajevo: Autor.

Fejzić, E., Fejzić, I. (2018). Sarajevska čaršija / Od Mustaj-pašinog mejdana do Telala. Sarajevo: Arhitektonski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

Frančula, N., Božičnik, M., Vučetić, N., Petrović, S. (1991). Bibliografija Geodetskog lista 1947-1990. Zagreb: Savez društava geodeta Hrvatske.

Gavrić, B. (1954). Godišnja skupština društva geodetskih stručnjaka NR Bosne i Hercegovine. *Geodetski list*, 8 (5-8), 219-223

Glavna godišnja skupština Udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije. (1933). *Geometarski i geodetski glasnik*, 14 (2), 58-76

Glavna godišnja skupština Udruženje geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije. (1940). *Geometarski i geodetski glasnik*, 21 (2) 141-161.

Godišnja skupština udruženja geometara Kraljevine SHS u Sarajevu. (1928). *Geometarski glasnik*, 8 (3), 87-90.

Hodžić, F. (1999). Od "Glasnika" do "Geodetskog glasnika". *Geodetski glasnik*, 33, 109-109.

Izveštaj. (1936). *Geometarski i geodetski glasnik*, 17 (1), 56-61.

Kabil, S. (1953). Godišnja skupština geodetskih inženjera i geometara NR Bosne i Hercegovine. *Geodetski list*, 7 (5-8), 266-269.

Kapetanović N., Begić M., Hodžić, F. (2003). O savezu, izdavaču, Glasniku i uredništvu. *Geodetski glasnik*, 37, 101-113.

Kapović, Z. (2007). *Spomen-knjiga povodom 55 godina Hrvatskog geodetskog društva 1952-2007*. Zagreb: Hrvatsko geodetsko društvo.

Karabeg, D. (1987). Savjetovanje o katastru nekretnina. *Geodetski glasnik*, 24, 66-68.

Kongres geometara Kraljevine SHS (1927). *Glasilo geometara Kraljevine SHS*, 7 (4, 5, 6 i 7), 34-58.

Koš, A. (1927). Sekcija „Sarajevo“. *Geometarski glasnik*, 7 (11, 12, 13 i 14), 166-170.

Koš, A. (1928). Dopisi iz Herceg-Bosne. *Geometarski glasnik*, 8 (2), 20-22.

Krzić, M. (1958). Godišnja skupština Društva geodetskih inž. i geom. NR Bosne i Hercegovine. *Geodetski list*, 12 (7-9), 409-410.

Krzyk, T. (1996). *Izveštaj o posjeti 18. međunarodnom kongresu Internacionalnog udruženja za fotogrametriju i teledetekciju u Beču*. Sarajevo: SUGGSBIH.

Krzyk, T. (1998). Obilježili smo 110 godina katastra zemljišta. *Geodetski glasnik*, 32, 6-7.

Kuljuh, S. (1996). Utisci sa savjetovanja Zenica '95. *Geodetski glasnik*, 31, 26-27.

- Kurto, N. (1998). Arhitektura Bosne i Hercegovine – Razvoj bosanskog stila. Sarajevo: Sarajevo publishing
- Kurtović, D. (1977). Postojanje i rad Saveza GIG-a BiH od njegovog osnivanja do danas. *Glasnik*, 16, 16-21.
- Milačić, D. (1935). Nekoliko reči o „Glasniku“. *Geometarski i geodetski glasnik*, 16 (6), 442-446.
- Milačić, D. (1959). Rad i delatnost Udruženja geometara i geodeta Jugoslavije. *Geodetski list*, XIII (36) (12), 326-356.
- Milišić, B. (1975). Aktivnosti Saveza GiG-a BiH. *Glasnik*, 13, 44-45.
- Milišić, B. (1975). Plenum Saveza GIG-a BiH. *Glasnik*, 14, 58-58.
- Miražić, Ž. (Ur.). (1992). *Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije 1972 - 1992*. Beograd: Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije.
- Muftić, H. (1952). Aktivnost društva geodetskih stručnjaka NR Bosne i Hercegovine. *Geodetski list*, 6 (4-9), 206-207.
- Mulahusić, A. (2016). Članstvo Saveza udruženja građana geodetske struke u BiH u IUGG-u. *Geodetski glasnik*, 46, 190-193.
- Mulahusić, A., Tuno, N. (2016). Razgovor s Muhamedom Šestićem, dipl. inž. geod., prvim urednikom časopisa Geodetski glasnik. *Geodetski glasnik*, 47, 72-74.
- Muminagić, A. (Ur.). (1972). *1952-1972, 20 IT, jubilarna publikacija*. Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije: Beograd.
- Obavijesti. (1996). *Geodetski glasnik*, 31, 58-58.
- Okić, A. (1987). Izveštaj sa skupštine SGIG-a BiH. *Geodetski glasnik*, 25, 71-73.
- Okić, A. (1988). Prvi susret geodeta SR BiH - Vlašić 1988. *Geodetski glasnik*, 26, 75-76.
- Organizacija udruženja geometara i geodeta Kraljevine Jugoslavije. (1937). *Geometarski i geodetski glasnik*, 18 (5) 329-329.
- Osnivanje Saveza društava geodetskih inženjera i geometara FNRJ. (1952). *Geodetski list*, 6 (4-9), 276-278.
- Paar, R., Pavasović, M. (Ur.). (2017). *Monografija povodom 65 godina Hrvatskog geodetskog društva 1952-2017*. Zagreb: Hrvatsko geodetsko društvo.

Pašić, A. (2016). Primjeri savremenih arhitektonskih intervencija u sklopu urbanih i arhitektonskih cjelina austrougarskog perioda u Sarajevu. U V. Sanković Simčić (ur.), Simpozij "Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini" (pp. 83-88). Sarajevo: Nacionalni komitet ICOMOS u Bosni i Hercegovini.

Pejanović, Đ. (1930). Kulturno-prosvetna humana i socijalna društva u Bosni i Hercegovini za vreme austrijske vladavine. Sarajevo: Bosanska pošta.

Predavanja održana u toku 1974. i 1975. godine u organizaciji saveza GiG-a i podružnice Sarajevo. (1975). *Glasnik*, 13, 47-47

Proširena sjednica Predsjedništva. (2005). *Geodetski glasnik*, 38, 5-7.

Puljić, B., Šetka Prlić, M., Rakić, M. (2017). Arhitekti i graditelji u Mostaru za vrijeme Austro-Ugarske Monarhije (1878-1918). *Prostor*, 25 (1(53)), 2-19. DOI: [https://doi.org/10.31522/p.25.1\(53\).1](https://doi.org/10.31522/p.25.1(53).1)

Rad udruženja. (1937). *Geometarski i geodetski glasnik*, 18 (3), 191-193

Rad udruženja. (1939). *Geometarski i geodetski glasnik*, 20(1), 50-62

Referat Saveza GiG-a SR BiH. (1973). *Glasnik*, 10, 3-17.

Sarajevska sekcija. (1927). *Geometarski glasnik*, 7 (8, 9, 10), 105-106.

Savjetovanje na temu Inženjerska geodezija. (1975). *Glasnik*, 13, 3-5.

SGIG BiH – Savez geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine (1990). *Statut Saveza geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine*, 21. 12. 1990. Sarajevo: Autor.

SGIG BiH (1991). *Zapisnik sa sjednice Predsjedništva Saveza GIG-a BiH održane 25. 1. 1991. godine*. Sarajevo: Autor.

SGIG BiH (1993a). *Vanredna skupština Saveza geodetskih inženjera i geometara Republike Bosne i Hercegovine*. Sarajevo: Autor.

SGIG BiH (1993b). *Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Saveza geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine*. Sarajevo: Autor.

SGIG BiH (1993c). *Zapisnik sa II. sjednice Predsjedništva i Sekretarijata Saveza GIG-a BiH*. Sarajevo: Autor.

SGIG BiH (1994a). *Odluka o imenovanju Organizacionog odbora za savjetovanje „Geodetska djelatnost u obnovi i izgradnji“*. Sarajevo: Autor.

SGIG BiH (1994b). *Odluka o imenovanju Redakcionog odbora za savjetovanje „Geodetska djelatnost u obnovi i izgradnji“*. Sarajevo: Autor.

Sikimić, L. (1991). Savjetovanje o reprivatizaciji, uspostavljanju katastra nekretnina i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa. *Geodetski glasnik*, 29, 71-72.

Skupština Saveza geodetskih inženjera i geometara BiH (1991). *Geodetski glasnik*, 29, 60-68.

Skupština Saveza inženjera i geometara SR BiH. (1979). *Glasnik*, 18, 5-7.

Skupština sekcije Drinske banovine. (1935). *Geometarski i geodetski glasnik*, 16 (2). 131-132

Skupština sekcije za Drinsku banovinu. (1938). *Geometarski i geodetski glasnik*, 19 (2). 122-61.

Skupština udruženja geometara i geodeta – sekcija Split održana 29. siječnja 1940. god. u Splitu (1940). *Geometarski i geodetski glasnik*, 21 (1), 78-83.

Skupština Udruženja geometara i geodeta (1935). *Geometarski i geodetski glasnik*, 16 (2). 91-127

Skupština udruženja geometara i geodeta (1937). *Geometarski i geodetski glasnik*, 18 (2) 117-126

Sponzor savjetovanja. (1994). *Geodetski glasnik*, 30, 81-81.

Stanje kadrova u NR Bosni i Hercegovini. (1955). *Geodetski list*, 9 (3-4), 102-103.

Stav Društva Bosne i Hercegovine. (1955). *Geodetski list*, 9 (3-4), 98-99.

SUGGSBiH – Savez udruženja građana geodetske struke Bosne i Hercegovine (1995). *Statut Saveza udruženja građana geodetske struke Bosne i Hercegovine*, 13. 6. 1995. Sarajevo: Autor.

SUGGSBiH (2007). *Zapisnik sa Skupštine SUGGSBiH održane 15. 12. 2007. godine*. Sarajevo: Autor.

SUGGSUBiH – Savez udruženja građana geodetske struke u Bosni i Hercegovini (2015). *Statut Saveza udruženja građana geodetske struke u Bosni i Hercegovini*, 17. 11. 2015. Sarajevo: Autor.

Škalamera, Ž., Pandžić, A., Božičnik, M. (1994). *Zagreb na geodetsko-katastarskim zemljovidima i u zemljišnim knjigama*. Zagreb : Gradski zavod za katastar i geodetske poslove.

Tehnički klub u Sarajevu. (1897, mart 13). *Sarajevski list*, XX (5), str. 2.

Terzić, N. (1921). *Sarajevski kompas*. Sarajevo: Štamparija bosanske pošte u Sarajevu.

Topoljak, J., Mulahusić, A. (2016). Jubilej 50 objavljenih volumena (godišta) časopisa (Geodetski) Glasnik. *Geodetski glasnik*, 47, 68-71.

Topoljak, J., Tuno, N., Mulahusić, A. (2012). Mustafa Begić ing. geodezije i dipl. pravnik. *Geodetski glasnik*, 43, 148-150.

Tuno, N., Topoljak, J., Mulahusić, A., Kozličić, M. (2015). Cartographic depiction of religious buildings and cemeteries on cadastral maps created during the first cadastral survey of Bosnia and Herzegovina. *Geoadria*, 20(2), 175-214. DOI: <http://dx.doi.org/10.15291/geoadria.7>

Vesti. (1936). *Geometarski i geodetski glasnik*, 17 (6), 547-553.

Vijesti iz Bosne i Hercegovine. (1947). *Geodetski list*, 1 (1), 38-41.

Viši sud u Sarajevu (1990). *Rješenje o upisu u registar udruženja Savez geodetskih inženjera i geometara BiH*. Sarajevo: Autor.

Viši sud u Sarajevu (1995). *Rješenje o upisu u registar nastalih promjena udruženja Savez geodetskih inženjera i geometara BiH*. Sarajevo: Autor.

Zaključci sa Prvog savjetovanja Geodetskih inženjera i geometara Bosne i Hercegovine na temu "Geodetska djelatnost u obnovi i izgradnji zemlje". (1994). *Geodetski glasnik*, 30, 77-80.

Zaključci sa skupštine Saveza GiG-a SR BiH. (1973). *Glasnik*, 10, 18-20.

Zapisnik glavne godišnje skupštine. (1924). *Glasilo geometara Kraljevine SHS*, 4 (1-2), 8-17.

Zahvala

Autori zahvaljuju doc. dr. Teji Koler Povrh, Elizabeti Adamlje, Jelki Rovanšek i Barbari Šivec iz biblioteke Fakulteta za građevinarstvo i geodeziju Univerziteta u Ljubljani, kao i vanr. prof. Dušanu Kogoju i vanr. prof. dr. Tomažu Ambrožiču sa istog fakulteta, koji su učinili dostupnom neophodnu literaturu i pružali konstantnu podršku prilikom prikupljanja podataka. Na svesrdnoj pomoći, korisnim informacijama i ustupljenim fotografijama autori zahvaljuju Mustafi Begiću i Mirsadu Bakšiću, nekadašnjim predsjednicima Saveza, kao i prof. dr. Nihadu Kapetanoviću. Zahvalu na susretljivosti autori upućuju i osoblju Arhiva Bosne i Hercegovine, Historijskog arhiva Sarajevo, Bošnjačkog instituta i Gazi Husrev-begove biblioteke.

Bez saradnje sa spomenutim ustanovama i pojedincima, ovaj pregled rada Udruženja u njegovih 100 godina postojanja ne bi bilo moguće napisati.

Nedim Tuno

Jusuf Topoljak